

העתק של פצצת המרגמה הכבדה הישראלית המפורסמת, הדוידקה.

בין הדוידקה לבין צפת, קשרי חיבה הדו-קיים. תושבי העיר זוכרים עדיין את השבוע הראשון במאי, לפני שמונה שנים, כאשר אל העיר המנותקת הגיעה שיירה ארוכה של אנשי פלמ"ח.

בדרך אל העיר חיסלו הלוחמים את בסיסי האויב בביריה וזיתון מצפון, העמיסו את מלאי המזון והתחמושת לעיר הנצורה על גבי השבויים הערביים. את חמורי השבויים, העסיקו המנצחים בהובלת חלקי הדוידקה המפורקת.

שישקלי נכחל. הכלי הוצב מול מלון הרצליה במרכז העיר, כשעל דפנותיו וסביבו ערימת שקי חול ואבנים, על מנת לרתקו לבסיס, מחמת ההדף האדיר — ומחשש שמא יתקלקל משהו בשעת היריה והפצצות יתפוצצו בעודם בלוע. תיאר אחד מתושבי העיר את מחזה הפעלת הדוידקה, בעת התקפתו הגדולה של יגאל אלון לשיחרור העיר:

„אחד הגמאעה, בחור קרח למחצה, עמד מאחורי מחסה ובזהירות מעולה משך בחוט התיל שבידו, המחובר למנגנון ההפעלה של הכלי האדיר. ואז — מה לא נשמע ולא נראה בחלליו של רכון העולמים? התפוצצו צויות אדירות, שריקות צורמות אוזניים ובר-

דת עלי בריקות לא יפגש

בשבת בבוקר, דמתה חיפה התחתית להע"תק מדויק של עיירה עזובה, כפי שהיא מופיעה בסרטי המערב הפרוע. אורה של בצהרי היום היתה נסוכה על פני הרחובות השוממים. רק בסביבות כיכר חזמה, שם נערכה תערוכת התעשייה, הצטופפו אנשים על מדרכות משני צידי הכביש, תפשו עמדות על מעקה בית השימוש הציבורי.

את מנגינת הקעץ סיפקו פעמוני כנסייה שכה. אך במקום קאובויים רכובים על סוסים, דהרו ברחובות טנדרים ירוקים, עמוסי שוטרים חבושים בכובעי פלדה ומזויינים באלות.

רמקולים וגרזונים. בעוד שכשאר ערי הארץ נערכו הפגנות מחאה שקטות נגד חילול השבת עלידי פתיחת תערוכת התעשייה, שמרו דתיי חיפה על רגשותיהם הדתיים מלהתפרץ. יומיים קודם לכן קרא אבא חושי ליעקב כץ, סגן ראש העיר מטעם אגודת ישראל, והסביר לו כי עריכת הפגנות בשבת תעלה לו בכסאו. על כן, לא החיפאים הדיאגו את אבא חושי ויועציו. החשש היה מפני הפעלת של טוריירקתא בהנהגת רבם עמרם בלוי.

משמר שוטרים ליד מגרש התערוכה בחיפה בשבת
גדרות תיל, אלות, אמבולנסים, שקט מוחלט

קיראור מסנוורים. אפילו השמים הוסיפו תרוץ מה משלהם וגשמים פקד לפתע את עיר הגליל, בעצם ימות האביב!

שלוש פצצות נפלו בנקודות התורפה של האויב. אחת מהן פגעה בקרבת מפקדת הערבים בבניין הסרדיה. למשמע ההתפוצצות האדירה, קובעת המסורת הצפתית, כינס מיד אדיב אל-שישאקלי, מפקד הכוחות הערביים בגליל, את עוזריו והכריז בבהלה: „האויב הצליח לאתר את מפקדתנו. הם מפציצים אותנו באטום! אין לנו מה לעשות כאן יותר, צריך לסגת!”

כך הצילה הדוידקה את צפת. **השפעה לא כל כך מעשית.** חגם של הדוידקה היה גם חגו של ממציאה, חרש ברזל תל-אביבי בן 52, בשם דויד ליבוביץ, יליד רוסיה וחניך הסכניון של עיר טומסק הסיבירית, עסק ליבוביץ מאז עלותו ב-1927 בתעשיית נשק להגנה. הדוידקה, שחברה מחלקים משונים בתחילת מלחמת העצמאות, היתה יצירתו הרצינית ביותר.

היא ירתה פצצות גדולות, צרות בחלקן התחתון, הנכנס ללוע המרגמה, ואילו חלקו העליון, שהכיל חומר נפץ, נשאר מחוץ ללוע. טווח פעולתה: כמה מאות מטרים בלבד. אולם, כפי שהעיר ליבוביץ עצמו, היתה השפעתו של הנשק הכבד של ישראל פסיכרית לוגית יותר מאשר מעשית: כל מי שמע אותה בפעולה, נבהל — אויב וידיד כאחד.

חקלאות חליי הקסמים החדש

אגדה עתיקה מספרת על תושב כפר המלין

* ולאחר מכן רודו טוריה.

נשק כבוד לדוידקה

בלב החורבות של צפת, בין מצודת הצל-בנים לבין תחנת המשטרה, הציבו ראשי העיר השבוע אנדרטה מיוחדת במינה: כלי מתכת מוארך, על קו של אבן גלילית —

* כולל מסכות גז.

100% קפה טהור!

„נסקפה“ מיוצר מסוגי הקפה המשובחים בעולם. הוא משווק בארץ בקופסה עם מכסה פח פנימי, השומר על טריותו. אין קפה כ„נסקפה“, המיוצר אך ורק ע"י חברת „נסטלה“ והוא יחיד בשם זה. בין רגע תכין ספל קפה בעל טעם וריחניות נפלאים. תמיד שוה באיכותו וחסכוני בשימוש.

NESCAFÉ